

Socialdemokraterna

Att vara kyrkopolitiker

Studiecirkelmateriel och studiehandledning

Innehåll

Inledning	3	Träff 3: Kyrkovalet – hela partiets angelägenhet	9
Träff 1: Det som driver oss	4	En hälsning från vår partiordförande	9
Min väg till kyrkopolitiken	4	Om kyrkovalet	9
Så många skäl att vara engagerad	4	Hela partiet mobiliserar	10
Svenska kyrkans lära	5	Valkretsar och samverkansansvar	10
Tro och politik	5	Samverkansansvar för	
Fördjupning	5	Socialdemokraternas valrörelse	10
Diskussionsfrågor	5	Socialdemokraternas valmanifest	10
Träff 2: Socialdemokraterna i Svenska kyrkan	6	En framgångsrik valrörelse	11
Kyrkopolitiska utgångspunkter	6	Fördjupning	11
Att vara kyrkopolitiker	6	Diskussionsfrågor	11
Socialdemokraternas kyrkopolitiska program	7	Träff 4: Vad vi vill göra med våra mandat	12
Svenska kyrkans organisation	7	Dags att leverera	12
Församlingar och pastorat	7	Våra utgångspunkter	12
Stiften	7	Val till centrala poster	12
Den nationella nivån	7	Kyrkofullmäktiges val	13
Den gemensamma ansvarslinjen	8	Stiftsfullmäktiges val	13
Svenska kyrkan – ett föredöme som arbetsgivare	8	Kyrkomötets val	13
Fördjupning	8	Fördjupning	13
Diskussionsfrågor	8	Diskussionsfrågor	13
		Till dig som är cirkelledare	14
		Digitala möten	14
		Delaktighet en grundtanke	14
		Bjud in flera	14
		Arbetsplan och upplägg	14
		Fortsatt utbildning	15
		Länksamling	15

Studiematerialet är framtaget av Socialdemokraterna i samverkan med ABF. Fritt för spridning. Läs mer om vårt gemensamma studiearbete och ladda ner studiematerial på <https://socialdemokraterna.abf.se>.

Detta material samt en länksamling finner du här: <https://socialdemokraterna.abf.se/utbildningar/utbildningar-for-fortroendevalda/uppdrag-i-politiken/>

Foto: Åke Paulsson/Ikon. Händerna visar ordet ”kyrka” på teckenspråk.

Inledning

Foto: Martin Arvebro

Vad roligt att du vill engagera dig som socialdemokrat i Svenska kyrkan!

Som socialdemokrater har vi mycket gemensamt med Svenska kyrkan och dess verksamhet. Socialdemokraterna är en folkrörelse och Svenska kyrkan är Sveriges största medlemsorganisation. Vi socialdemokrater bärs av övertygelsen om alla människors lika värde, precis som Svenska kyrkan. Vårt starka engagemang för internationell solidaritet speglar Svenska kyrkans internationella och diakonala arbete. Vi arbetar för rättvisa villkor på arbetsmarknaden och Svenska kyrkan är en stor arbetsgivare med över 20 000 anställda.

Socialdemokratins engagemang i Svenska kyrkan handlar om att värna den öppna, demokratiska folkkyrkan som står upp för alla människors lika och okränkbara värde. Vi har tusentals förtroendevalda

representanter i församlingar, stift och på den nationella nivån – kanske är du en av dem eller så kandiderar du för första gången.

Det här studiematerialet är till för dig och för er som tillsammans vill inspirera varandra inför ert uppdrag. Använd materialet för att bli så konkreta som möjligt i de sakfrågor som är viktiga för er och den situation ni befinner er i.

Tack för ditt engagemang och lycka till!

Hälsningar

Tobias Baudin

Partisekreterare

Träff 1

Det som driver oss

Foto: Magnus Aronson/Ikon

Min väg till kyrkopolitiken

Via länksamlingen på sid 2 kan du titta på ett samtal mellan Jesper Eneroth och Wanja Lundby Wedin om deras drivkraft och väg till kyrkopolitiken.

Så många skäl att vara engagerad

Varje medlem i Svenska kyrkan har sitt skäl för att vara med. Och varje kyrkopolitiker har sitt skäl för att vara engagerad.

Kanske brinner du för att sprida evangeliet – det glada budskapet om Jesus Kristus. Eller så tycker du att gudstjänsten och andra riter fyller en viktig funktion. Eller att kyrkobyggnaderna bär på ett kulturarv värt att bevara. Eller att skog och mark ska förvaltas på bästa sätt. Eller att Svenska kyrkan gör en viktig insats för människor som lever i utsatthet. Eller att verksam-

heten för barn och unga betyder mycket. Eller musiken, kulturen, det internationella arbetet...

Kanske kombinerar du flera av dessa drivkrafter. Eller har ytterligare någon. Bara du vet varför du är engagerad. Din drivkraft är din, och ingen kan ta den ifrån dig.

Antalet medlemmar i Svenska kyrkan räknas i miljoner. Som kyrkopolitiker företräder du alla medlemmar, som var och en av olika skäl vill ha en relation till Svenska kyrkan – nära och innerlig eller mer distanserad. I det företräderskapet har du med dig dina socialdemokratiska värderingar och andra inre drivkrafter. Socialdemokraterna är av tradition bra på att stå upp också för de medlemmar som inte självklart har en regelbunden kontakt med kyrkan.

Svenska kyrkans lära

Enligt kyrkoordningen, Svenska kyrkans regelverk, formuleras kyrkans lära ”genom den teologiska reflektionen över vad tron och bekännelsen innebär. Det är en uppgift för enskilda kristna och kyrkan att i varje tid på nytt leva sig in i trons djup och klargöra dess innebörd. Läran uttrycks i trosbekännelser, i skrifter från kyrkans historia, i gudstjänstböcker och andra nutida dokument som kyrkan har bejakat.”

Kyrkoordningen säger vidare att ”Kyrkans centrum och livskälla är Jesus Kristus och evangeliet om honom...”, att ”Kyrkans tro innebär en grundläggande tillit till Gud...” och att ”Tron har ett från det apostoliska arvet överlämnat innehåll som kyrkan för vidare och som blir till en personlig erfarenhet i människornas liv.”

Det finns alltså en mängd texter som uttrycker Svenska kyrkans lära. Svenska kyrkans ämbetsbärare (biskopar, präster och diakoner) har också en central roll. Men kyrkans tro formas och bärs vidare också av enskilda människor. I den traditionen ingår alla kyrkans medlemmar inklusive dess förtroendevalda.

Din tro – stark eller svag, välartikulerad eller ordlös – bidrar alltså till att forma Svenska kyrkan i vår tid. Ingen har rätt att avkräva dig en fullständig redogörelse för din tro, istället kan du vila i kyrkans trosbekännelser. Men du ska också veta att även din tro ligger till grund för det som är Svenska kyrkan av idag. Den är inte mindre värd än någon annans.

I det finns också utrymme för tvivel. Den gud som Svenska kyrkan förkunnar bär också tvivlaren.

Tro och politik

Vad har då tron med politiken att göra? **Anna Ardin**, diakon i Ekumeniakyrkan, inleder sin bok ”Politisk och profetisk diakoni” (Argument förlag 2019) med några ord som du kan ta med dig i ditt arbete som kyrkopolitiker:

Att som kyrka stå på de förtrycktas sida. Att som församling försöka ge en röst åt dem som ingen lyssnar på. Att som troende kristen påtala systemfel och protestera mot förändringar som påverkar människor negativt. Att bråka när nödvändiga förändringar inte sker. Det är det som kallas politisk och profetisk diakoni.

Utifrån min kristna tro, och min kallelse som diakon, vill jag vara med och bedriva påverkans- och policyarbete, vara visseblåsare, röstbärare och opinionsbildare – för att uppnå mänsklig värdighet och den jämlikhet jag är övertygad om att Gud en gång skapade oss till. Ansvaret för att bidra till den kampen är ofrånkomligt som kristen och kyrka.

Hon fortsätter:

Om vi tar övertygelsen om att alla människor är skapade och älskade av Gud på allvar, och vi är överens om att vi bör synliggöra Guds kärlek till människan genom diakonin som kyrkans kroppsspråk, ligger det också i den kristna trons kärna att avslöja orättvisor och kämpa för jämlikhet. Att kämpa för att Guds syn på människan ska komma till uttryck i världen och att låta Guds kärlek till människan strömma genom oss själva.

[...]

Kyrkans själva existens, och församlingsmedlemmarnas engagemang för att upprätthålla denna, är en politisk handling. En kyrka, en gemenskap, som tar uppgiften att lyda Jesus på allvar, kommer alltid (i någon mån) att behöva vara en motkraft i det samhälle hon finns.

Fördjupning

Via länksamlingen på sid 2 hittar du ...

- Samtalet mellan Jesper och Wanja.
- Kyrkoordningen.
- Mer om Svenska kyrkans uppdrag, värdegrund och teologi.
- Boken ”Politisk och profetisk diakoni”.

Diskussionsfrågor

- 1 Vad tänker du kring det som Jesper och Wanja samtalade om?
- 2 Finns det något i texterna om Svenska kyrkans uppdrag, värdegrund och teologi som du tycker är särskilt intressant?
- 3 Vad är drivkraften för ditt engagemang? Varför tackade du ja till frågan om att vara socialdemokratisk kyrkopolitiker?
- 4 Vill du tala om din tro och hur den inspirerar dig till politisk handling i och utanför kyrkopolitiken?

Träff 2

Socialdemokraterna i Svenska kyrkan

Bild från pixabay.com

Kyrkopolitiska utgångspunkter

Via länksamlingen på sid 2 kan du titta på ett samtal mellan Jesper Eneroth och Wanja Lundby Wedin om några principiella utgångspunkter för socialdemokratisk kyrkopolitik.

Att vara kyrkopolitiker

Vi har tidigare talat om Svenska kyrkans lära och om våra inre drivkrafter till engagemang. Men att vara kyrkopolitiker innebär i hög utsträckning att hantera de yttre förutsättningarna. Det handlar om personalfrågor, byggnader, ekonomi och andra uppgifter som kan vara både utvecklande och förvaltande.

Även dessa frågor har med kyrkans uppdrag att göra.

”Kasta inte bort tid på att sörja. Organisera!”, skrev fackföreningsmannen Joe Hill i ett brev dagen före sin egen avrättning hösten 1915. Det säger något om vikten av att organisera en verksamhet för att den ska få så stort genomslag som möjligt.

Som socialdemokratisk kyrkopolitiker har du ansvar åt två håll. Dels gentemot församlingen/pastoratet, stiftet eller den nationella nivån där du är förtroendevald. Dels gentemot Socialdemokraterna, eftersom du är en del av vår nomineringsgrupp. Du är en av många företrädare för socialdemokratisk kyrkopolitik och har ansvar för att så långt möjligt genomföra de mål som finns i vårt kyrkopolitiska program.

Socialdemokraternas kyrkopolitiska program

Enligt det kyrkopolitiska programmet, som antogs av partistyrelsen i november 2020, botten Socialdemokraternas engagemang i Svenska kyrkan *i den djupa insikten om kraften som skapas när människor tillsammans med andra får ge uttryck för sina drömmar, tankar, tro och idéer om något större än sig själva.*

Det övergripande målet är att slå vakt om den öppna och demokratiska folkkyrkan som står upp för alla människors lika och okränkbara värde. Det målet har genom åren präglats Socialdemokraternas engagemang i Svenska kyrkan, även om det i olika tider har tagit sig olika uttryck. Enligt det kyrkopolitiska programmet har den röda tråden alltid varit att på demokratisk grund söka reformera och modernisera Svenska kyrkan i linje med dess tro, bekännelse och lära.

Socialdemokraternas kyrkopolitiska program har sju avsnitt. Det handlar om socialdemokratins och Svenska kyrkan, om religionens roll i dagens Sverige, om kyrkopolitikens grunder, om det lokala församlinglivet, om en hållbar kyrka, om feministisk kyrkopolitik och om Svenska kyrkans utmaningar nationellt och internationellt.

Det första avsnittet handlar om skälen bakom Socialdemokraternas kyrkopolitiska engagemang. De övriga är mer sakpolitiska och innehåller en rad ställningstaganden som är tillämpliga såväl nationellt som på församlings- och stiftsnivå. Programmet är grunden, men det behöver också konkretiseras och tillämpas i den kontext som just du befinner dig.

Svenska kyrkans organisation

Församlingar och pastorat

Grunden i Svenska kyrkans organisation är församlingarna. Det finns drygt 1300 lokala församlingar som tillsammans täcker hela landet. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Flera församlingar kan samverka i ett pastorat. Det är en samverkansform där församlingarna hjälps åt att utföra gemensamma uppgifter som ekonomi, personal, fastighetsförvaltning och begravningsverksamhet. Nära 1000 av församlingarna ingår i de ca 250 pastoraten.

Församlingar som ingår i pastorat har ett församlingsråd som styrelse medan församlingar som inte ingår i ett pastorat har ett kyrkoråd som styrelse. Kyrkoråd är också benämningen på ett pastorats övergripande styrelse för de gemensamma uppgifterna. Församlingsråd och kyrkoråd utses av kyrkofullmäktige, som är församlingens/pastoratets högsta beslutande organ.

Det finns också församlingar på ett 30-tal orter runt om i världen under samlingsnamnet "Svenska kyrkan i utlandet".

Stiften

Svenska kyrkan är indelad i tretton stift med varsin biskop (i Uppsala stift finns det två biskopar, varav den ena är ärkebiskopen). Stiften omfattar församlingarna inom stiftets geografiska område.

Stiftens grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlinglivet i stiftet. Högsta beslutande organ är stiftsfullmäktige, och i varje stift finns en stiftsstyrelse och ett domkapitel.

Stiftsstyrelsen ska främja församlinglivet i stiftet. Den behandlar även frågor om val, den kyrkliga indelningen i stiftet samt olika typer av bidrag. Domkapitlet har tillsammans med biskopen tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar (biskopen i Visby stift har även ansvar för Svenska kyrkan i utlandet). I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör kyrkans lära, sakrament, gudstjänster, kyrkliga handlingar och rättsliga frågor. Det är också domkapitlet som ger behörighet till präster och diakoner.

Den nationella nivån

Svenska kyrkans högsta beslutande organ är kyrkomötet som sammanträder varje höst och beslutar om kyrkans gemensamma och övergripande frågor. Kyrkomötet utser ledamöter till kyrkostyrelsen, som är kyrkomötets beredande och verkställande organ. Det finns också en rad nämnder och rådgivande organ på nationell nivå.

Kyrkokansliet i Uppsala ansvarar för gemensamma frågor som utbildning, ekumeniska relationer och internationellt arbete. I uppgiften ingår också att ge stöd till församlingarna och stiften samt att vara kyrkans röst utåt, i Sverige och internationellt.

”Act Svenska kyrkan” är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Det administreras från kyrkokansliet men det finns också en mängd lokala ombud runt om i landet. ”Act Svenska kyrkan” är medlem i ACT-alliansen, ett nätverk av kyrkor och gräsrotsrörelser världen över.

Den gemensamma ansvarslinjen

Vid sidan av de förtroendevalda kyrkopolitikerna finns särskilda ämbetsbärare – biskopar, präster och diakoner. Enkelt uttryckt kan sägas att ämbetsbärarnas ansvar är att Svenska kyrkans lära följs, medan de förtroendevalda ansvarar för att demokratin upprätthålls. Detta kallas ibland för den gemensamma ansvarslinjen.

Biskopar väljs i särskild ordning och vigs till uppdraget under ledning av ärkebiskopen. Präster och diakoner vigs till sina uppdrag av stiftets biskop men anställs av sin lokala arbetsgivare – församlingen, pastoratet, stiftskansliet etc. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen (ärkebiskopen i kyrkostyrelsen) och domkapitlet medan kyrkoherden är självskriven ledamot i kyrkorådet. Kyrkoherden är en präst som har särskilt ansvar för ledning, samordning och tillsyn i församlingen/pastoratet.

Biskoparna tillsammans utgör biskopsmötet. Det tar ställning i teologiska och ekumeniska frågor och pekar ut riktningen i aktuella ämnen. Ärkebiskopen är Svenska kyrkans främsta företrädare men alla biskopar delar ansvaret att företräda Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan – ett föredöme som arbetsgivare

I Svenska kyrkan finns omkring 20 000 anställda, varav många är anslutna till Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal).

Foto: Anders Löwdin

Om vi vill att Svenska kyrkan ska vara ett föredöme som arbetsgivare behöver vi värna en god relation mellan arbetsgivare och fack. Facklig-politisk samverkan är viktigt också för en kyrkopolitiker.

”Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation” är arbetsgivar- och serviceorganisation för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift. De tecknar kollektivavtal för Svenska kyrkans anställda och ger utbildning, råd och service i arbetsgivarfrågor, arbetsrätt, arbetsmiljö med mera.

Kollektivavtal är tecknade med Kommunal, Vision, Akademikerförbundet SSR, Akavia, Kyrkans Akademikerförbund (KyrkA), samt Sveriges Lärare. Det finns också ett särskilt skogsavtal med GS Facket.

Fördjupning

Via länksamlingen på sid 2 hittar du ...

- Samtalet mellan Jesper och Wanja.
- Socialdemokraternas kyrkopolitiska program.
- Boken ”Reformismens väg – om socialdemokratin och kyrkan”.
- Kyrkoordningen, med direkt hänvisning till olika nivåers uppdrag mm.
- Mer information om Svenska kyrkans organisation och arbete.
- ”Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation” och de fackliga organisationerna.

Diskussionsfrågor

- 1 Vad tänker du kring det som Jesper och Wanja samtalade om?
- 2 Läs Socialdemokraternas kyrkopolitiska program. Vilka av de sakpolitiska ställningstagandena är tillämpbara i ert sammanhang? Vad kan ni göra för att förverkliga dem?
- 3 Hur fungerar samarbetet mellan de förtroendevalda och biskopen/kyrkoherden idag? Vad kan förbättras?
- 4 Hur kan ni bidra till att Svenska kyrkan blir ett föredöme som arbetsgivare?

Träff 3

Kyrkovalet – hela partiets angelägenhet

Foto: Simon Johansson

En hälsning från vår partiordförande

Via länksamlingen på sid 2 kan du titta på en hälsning från socialdemokraternas partiledare, som inspirerar till en aktiv kyrkovaalrörelse.

Om kyrkovalet

Vart fjärde år kan alla medlemmar i Svenska kyrkan som är 16 år och äldre rösta om hur de vill att Svenska kyrkan ska styras. Det handlar om strategisk inriktning, om budget och resursfördelning samt om uppföljning av hur den grundläggande uppgiften genomförs. Kyrkovalet 2025 är den 8–21 september.

Valet gäller tre nivåer: kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet.

Kyrkofullmäktige styr församlingarnas arbete, vars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Stiftsfullmäktige styr arbetet i respektive stift. Stiftens grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet i stiftet.

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Där fattas beslut om frågor som handlar om kyrkoordningen och annat som har betydelse för hela Svenska kyrkan.

De grupper som ställer upp i kyrkovalet kallas för nomineringsgrupper. De motsvarar ungefär partier i

de allmänna valen. Däremot är det inte alla nomineringsgrupper som i likhet med Socialdemokraterna har en partipolitisk hemvist. Det finns både grupper med mer eller mindre stark koppling till politiska partier och grupper som betraktar sig som partipolitiskt obundna.

Kandidat till kyrkovalet kan den vara som är medlem i Svenska kyrkan, är döpt (eller har varit förtroendevald före år 2000), fyller 18 år senast på valdagen och är kyrkobokförd i en församling i Sverige.

Hela partiet mobiliserar

Socialdemokraterna har som helt parti valt att engagera sig i kyrkopolitiken. Vi menar att Svenska kyrkan är en angelägenhet för hela folket, inte bara för de som är medlemmar eller engagerade i verksamheten. Vi har stöd för det i kyrkoordningen som talar om att "Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen" (KO 2 kap 1 §).

Därför ställer Socialdemokraterna upp som nomineringsgrupp i kyrkovalet. Partiet som helhet vill ge stöd till de kyrkomedlemmar som väljer att lägga sin tid och kraft på att bli våra företrädare i Svenska kyrkans beslutande organ.

Kyrkovalet är alltså inte bara viktigt för de som kandiderar. Hela partiorganisationen behöver bidra aktivt för att Socialdemokraterna ska nå framgångar i valet. Det sker genom strategier och kampanjmaterial från partistyrelsens kansli och med olika former av engagemang hos partidistrikt, arbetarekommuner, lokal-föreningar och enskilda medlemmar.

Målet är att ha socialdemokratiska listor i alla församlingar och stift. Där så inte är fallet är det möjligt för

partimedlemmar att kandidera för en s.k. samlingslista, förutsatt att kandidaten har försäkrat sig om att varken övriga kandidater på listan eller eventuella frågor som den går till val på står i strid med Socialdemokraternas grundläggande värderingar. I val där Socialdemokraterna har en egen lista ska en partimedlem inte kandidera för en annan nomineringsgrupp.

Valkretsar och samverkansansvar

I kyrkovalet utgör varje stift en valkrets. I Socialdemokraternas valrörelse har partidistriktet ansvar för att registrera kandidater och beställa valesedlar samt för en del andra övergripande frågor. Nomineringarna kommer däremot från arbetarekommunerna och det är också där som valkampanjerna bedrivs. Kyrkovalet är i första hand lokalt.

Eftersom partidistriktets gränser inte sammanfaller med stiftens har vissa partidistrikt ett särskilt samverkansansvar. Det är de partidistrikt som har stiftets domkyrka inom sina gränser (se lista nedan). Om du är osäker på vilket stift du tillhör, kontakta ditt eget partidistrikt eller Svenska kyrkan där du bor.

Samverkansansvar för Socialdemokraternas valrörelse

Göteborgs stift:	Göteborgs partidistrikt
Härnösands stift:	Västernorrlands partidistrikt
Karlstads stift:	Värmlands partidistrikt
Linköpings stift:	Östergötlands partidistrikt
Luleå stift:	Norrbottens partidistrikt
Lunds stift:	Skånes partidistrikt
Skara stift:	Skaraborgs partidistrikt
Stockholms stift:	Stockholms partidistrikt
Strängnäs stift:	Södermanlands partidistrikt
Uppsala stift:	Uppsala partidistrikt
Visby stift:	Gotlands partidistrikt
Västerås stift:	Västmanlands partidistrikt
Växjö stift:	Kronobergs partidistrikt

Varje stift en valkrets

Socialdemokraternas valmanifest

I valmanifesten till de senaste kyrkovaleten står det att Svenska kyrkan ska fortsätta utvecklas som öppen och solidarisk folkkyrka. Vi vill att Svenska kyrkan ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Vi vill kämpa mot diskriminering. Vi vill att Svenska kyrkans kulturliv ska vara tillgängligt för alla, att Svenska kyrkan

Foto: Anton Ymer

ska vårda miljön och klimatet, att Svenska kyrkans internationella arbete ska värnas och utvecklas.

Valmanifestet har fastställts av partistyrelsen. Med det som grund driver vi vår kyrkovalrörelse, och det kan kompletteras med konkreta sakfrågor i olika lokala sammanhang. Som socialdemokrater ska vi vara tydliga med att vår kyrkopolitik bottenar i de värderingar om människors lika värde och rätt som är så väl sammanflätade med Svenska kyrkans grundläggande värderingar.

En framgångsrik valrörelse

Socialdemokraterna är största nomineringsgrupp i kyrkomötet och har ledande ställning i de flesta stift och församlingar/pastorat. Vi utökade våra mandat till kyrkomötet och gick även framåt i flera stift och församlingar.

Ett skäl till det är att vi i kyrkovalen lyckas mobilisera våra kärnväljare för socialdemokratisk kyrkopolitik. Ett annat att vi är den nomineringsgrupp som tydligast står upp mot extremhögerens försök att göra Svenska kyrkan till skådeplats för sitt kulturkrig, och andra konservativa grupper försök att göra kyrkan mer inåtvänd och sluten.

Men det är inte tillräckligt med det som varit. I varje kyrkovalrörelse behöver vi mobilisera igen.

Valdeltagandet 2021 var en knapp miljon. Men det finns omkring fem miljoner röstberättigade från 16 år och uppåt. Om vi lyckas få alla kyrkomedlemmar som brukar rösta på Socialdemokraterna i de allmänna valen att lägga sin röst på oss i kyrkovalen kommer vi att nå framgångar också framöver.

Här är några tips på vägen mot en framgångsrik valrörelse:

- Arrangera en kickoff inför valrörelsen, gärna med inspel av inbjuden gäst från partiorganisationen.
- Ta del av strategidokument och handlingsplaner från valledningen. Ta fram egna sakfrågor att driva lokalt.
- Samverka med ombudsmän och kommunikatörer för att ta fram budskapsformulering, kommunikationsplaner, information om var S-väljarna finns och metoder för att nå dem.
- Ring medlemmarna. Säkra att de röstar i valet och hör efter hur de vill hjälpa till i valrörelsen.

- Dra nytta av sidoorganisationernas (SSU, S-kvinnor, Socialdemokrater för tro och solidaritet, S-studenter och HBTQ+Socialdemokrater) särskilda kompetens och kontaktytor. Också fackklubbar och S-föreningar med facklig inriktning är viktiga resurser.
- Utnyttja Första maj. Det är ett bra tillfälle att lyfta kyrkopolitiska frågor och betona vikten av att rösta i kyrkovalen.
- Se till så att kyrkovalen diskuteras på representantskap och andra medlemsmöten.
- Sociala medier är självklara kanaler för att diskutera kyrkopolitik och mana dina vänner att rösta.

Fördjupning

Via länksamlingen på sid 2 hittar du ...

- Hälsningen från socialdemokraternas partiledare.
- Mer information om kyrkovalen, nomineringsgrupper och tidigare valresultat.
- Socialdemokraternas kyrkopolitiska sidor på nätet.
- Kontaktuppgifter till partidistrikt och arbetarekommuner.
- Socialdemokraternas valmanifest till kyrkovalen.

Diskussionsfrågor

- 1 Vad tänker du kring det som partiledaren talade om?
- 2 Läs hela valmanifestet. Vilka frågor är särskilt angelägna att fokusera i ert sammanhang? Går de att konkretisera?
- 3 Gör en handlingsplan. Hur ska ni göra för att mobilisera alla S-medlemmar i valrörelsen? Hur får ni S-väljare som är medlemmar i Svenska kyrkan att rösta?
- 4 Studera valresultatet från er ort i det senaste kyrkovalen. Vad säger det er om hur Socialdemokraterna kan vinna fler röster nästa gång?
- 5 Vilka nomineringsgrupper behöver ni bemöta aktivt? Vad är deras argument? Vad är era motargument?

Framgångsrika tips

Träff 4

Vad vill vi göra med våra mandat

Foto: Magnus Aronson/Ikon

Dags att leverera

Via länksamlingen på sid 2 kan du titta på ett samtal mellan Jesper Eneroth och Wanja Lundby Wedin om fortsatt engagemang under mandatperioden.

Våra utgångspunkter

Kyrkovalet är över och det är dags att leverera det vi har lovat i vårt valmanifest.

Andra utgångspunkter finns i Socialdemokraternas kyrkopolitiska program, det som ligger till grund för vårt engagemang i Svenska kyrkan. Det handlar om socialdemokratin och Svenska kyrkan, om religionens roll i dagens Sverige, om kyrkopolitikens grunder,

om det lokala församlingslivet, om en hållbar kyrka, om feministisk kyrkopolitik och om Svenska kyrkans utmaningar nationellt och internationellt.

Val till centrala poster

Något av det första som händer under mandatperioden är att förrätta val till utskott, nämnder, råd och andra organ. Här gäller det att vara på alerten, bygga allianser och vara öppen för att även medlemmar i andra nomineringsgrupper kan tillföra viktiga perspektiv. Till en del uppdrag är tillhörigheten till en nomineringsgrupp av mindre vikt. Till andra är det väsentligt att det finns företrädare med starka kopplingar till vår nomineringsgrupp.

Nedan följer några av de val som ska förrättas. Mer information om de olika valen finns i kyrkoordningen.

Kyrkofullmäktiges val

Ordförande och vice ordförande i kyrkofullmäktige. Ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och ersättare i kyrkorådet. Ordförande, övriga ledamöter och ersättare i församlingsråden (för församlingar som ingår i pastorat). Ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och ersättare i valnämnden. Revisorer.

I kyrkoråd och församlingsråd är kyrkoherden ledamot. Till församlingsråd kan kyrkoherden utse en annan präst till ledamot i dennes ställe.

Stiftsfullmäktiges val

Ordförande och vice ordförande i stiftsfullmäktige. Vice ordförande, övriga ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen. Vissa ledamöter och ersättare i domkapitlet. Ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och ersättare i de nämnder som stiftsfullmäktige anser behövs. Revisorer.

I stiftsstyrelsen är biskopen ordförande (domprosten ersätter biskopen som ledamot om denne är frånvarande). I domkapitlet är biskopen ordförande och domprosten vice ordförande.

Kyrkomötets val

Kyrkomötets presidium och utskott, kyrkostyrelsen, läronämnden, kyrkorättsnämnden, ansvarsnämnden för biskopar, valprovsnämnden, överklagande-

nämnden, arvodesnämnden, revisorer och valberedningen.

I kyrkostyrelsen och läronämnden är ärkebiskopen ordförande.

Fördjupning

Via länksamlingen på sid 2 hittar du ...

- Samtalet mellan Jesper och Wanja.
- Socialdemokraternas valmanifest och kyrkopolitiska program.
- Kyrkoordningen.

Diskussionsfrågor

- 1 Vad tänker du kring det som Jesper och Wanja samtalade om?
- 2 Gå igenom valmanifestet och det kyrkopolitiska programmet. Gör en handlingsplan för varje avsnitt. Addera eventuella lokala vallöften.
- 3 Ta reda på vilka som valts från andra nomineringsgrupper. Var finns samarbetsmöjligheter på grupp- och personnivå?
- 4 Hur får vi bästa möjliga utfall i de olika personval som ska förrättas?
- 5 Hur samordnar vi oss som grupp under mandatperioden? Hur ofta ska vi ses? Finns det behov av möten där socialdemokratiska kyrkopolitiker i hela arbetarekommunen eller partidistriktet träffas?

Till dig som är cirkelledare

Detta avsnitt är ett stöd för dig som leder samtalet i studiecirkeln. Kontakta ABF så får du fler tips, och information om vad som gäller för att få ekonomiskt och praktiskt stöd.

Digitala möten

På ABF:s hemsida finns tips och inspiration om hur du genomför en studiecirkel. Du kan också få hjälp av din arbetarekommun.

Delaktighet en grundtanke

Demokrati och delaktighet är viktiga hörnstenar i en studiecirkel. Alla ska kunna påverka och känna sig delaktiga i arbetet. Grundtanken är att alla delar med sig av sina kunskaper och att vi lär oss tillsammans.

För dig som ledare gäller det att skapa ett generöst klimat där alla känner sig delaktiga. Det är bra att börja varje träff med en incheckning där alla deltagare får möjlighet att sätta ord på sin känsla just nu, och formulera en mening som beskriver vad man tog med sig från förra träffen. På samma sätt är det bra att avsluta varje träff med en utcheckning – en runda där deltagaren får sätta ord på sin känsla just nu och om det är något som ni kan förbättra till nästa träff.

I grupper brukar det oftast finnas några som har lättare än andra att uttrycka sig och ta plats. Som ledare är det din uppgift att se till att så många som möjligt deltar i samtalen. Om någon sitter tyst större delen av tiden kan du rikta dig till denne med frågor som ”Är det här något du känner igen?” eller ”Hur tänker du?”. Samtidigt är det viktigt att vara lyhörd och inte tvinga fram ställningstaganden från människor som känner sig osäkra. En grupp utvecklas hela tiden och för en del deltagare tar det några gånger innan gruppen känns så trygg att de vill delta i samtalen.

Att våga vara nyfiken, våga säga fel ibland och våga ”provtänka” tillsammans med andra är utvecklande för oss alla. Din roll som cirkelledare handlar om att öppna upp för ett samtalsklimat med högt i tak och att skapa en god stämning i gruppen. Som ledare behöver du inte kunna allt. Ni utvecklar er kunskap tillsammans.

Bjud in flera

Det här materialet riktar sig främst till socialdemokratiska kyrkopolitiker – både de som är valda och de som kandiderar eller har kandiderat. Men eftersom partiet som helhet är engagerat i Svenska kyrkan är det också möjligt för andra partimedlemmar att delta. Ta tillfället i akt att folkbilda fler än de som är direkt involverade i kyrkopolitiken, och ta in perspektiv utifrån.

Arbetsplan och upplägg

En arbetsplan för studiecirkeln är ett gemensamt dokument som lägger en bra grund för att nå målet med cirkeln. Vare sig du vill använda ordningen i det här materialet, eller en annan, är det viktigt att du stämmer av med de andra deltagarna.

Vi föreslår fyra träffar, men ni kan ha både fler och färre eller ta dem i vilken ordning ni vill. Två avsnitt handlar om inre driv, yttre engagemang och organisationsfrågor. De andra två om kyrkovalrörelsen och inledningen av mandatperioden.

Det är bra om deltagarna har läst texten till den aktuella träffen innan ni ses, och har tittat på de länkar som hör till. Däremot är det en smaksak om ni ska titta på videohälsningen tillsammans eller om också det ska göras individuellt. Det är viktigt att ni på träffen lägger tid på att diskutera det som berör er och gör egna handlingsplaner. Som stöd för detta finns samtalsfrågor till varje träff.

Fortsatt utbildning

På Socialdemokraternas studieportal finns fler utbildningar att tipsa deltagarna om, däribland en ledarskapsutbildning som riktar sig till alla förtroendevalda inom Socialdemokraterna. Kontakta ditt partidistrikt för mer information om när den och andra utbildningar arrangeras.

Länksamling

Via länksamlingen på sid 2 hittar du webbsidor och filmer som vi har hänvisat till i materialet. Om någon länk leder fel, kontakta studier@socialdemokraterna.se så hjälper du oss att hålla länksamlingen uppdaterad.

I länksamlingen till detta avsnitt hittar du...

- ABF:s hemsida med stöd för digitala möten.
- Socialdemokraternas studieportal.
- Kontaktuppgifter till partidistrikt och arbetarekommuner.
- Sidan ”Att vara kyrkopolitiker” där detta material, länksamlingen och filmerna är publicerade.

**Du hittar alla våra studiematerial på:
socialdemokraterna.abf.se**

